

Vergitutma bazasının aşınması və mənfəətin köçürülməsinin qarşısının alınması məqsədilə Vergi Sazişi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsinə dair Çoxtərəfli Konvensiyanın
və
Azərbaycan Respublikası Hökuməti və
Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında
gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə ikiqat
vergitutmanın aradan qaldırılması və vergidən yayınmanın qarşısının alınması
haqqında Sazişin
sintezləşdirilmiş mətni

Sintezləşdirilmiş mətn sənədi ilə bağlı ümumi müddəalar

Bu sənəd Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması və vergidən yayınmanın qarşısının alınması haqqında 17 mart 2005-ci il tarixində imzalanmış Sazişin ("Saziş") və 20 noyabr 2023-cü ildə Azərbaycan Respublikası (Azərbaycan) tərəfindən və 7 İyun 2017-ci il tarixində Çin Xalq Respublikası (Çin) tərəfindən imzalanan "Vergitutma bazasının aşınması və mənfəətin köçürülməsinin qarşısının alınması məqsədilə Vergi Sazişi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsinə dair Çoxtərəfli Konvensiya (MLI) tərəfindən dəyişdirilmiş sintezləşdirilmiş mətni özündə əks etdirir.

Sənəd, Azərbaycan tərəfindən 24 sentyabr 2024-cü il tarixində ratifikasiya zamanı Depozitariyə təqdim edilmiş MLI mövqeyi və Çin tərəfindən 25 may 2022-ci il tarixində ratifikasiya zamanı Depozitariyə təqdim edilmiş MLI mövqeyi əsasında hazırlanmışdır. Bu MLI mövqələri MLI-da nəzərdə tutulmuş dəyişikliklərə məruz qala bilər. MLI mövqələrində edilən dəyişikliklər, MLI-ın bu Sazişə təsirlərini dəyişdirə bilər.

Sazişin və MLI-ın orijinal hüquqi mətnləri üstünlük təşkil edir və tətbiq olunan hüquqi mətnlər olaraq qalır.

Sazişin müddəalarına münasibətdə tətbiq olunan MLI müddəaları, bu sənədin mətnində Sazişin müvafiq müddəaları kontekstində qutular şəklində daxil edilmişdir. MLI müddəalarını əks etdirən qutular əsasən 2017-ci il OECD Model Vergi Konvensiyasının müddəalarının ardıcılığına uyğun olaraq yerləşdirilmişdir.

MLI müddəalarının mətnində dəyişikliklər, MLI-da istifadə olunan terminologiyayı Sazişdə istifadə olunan terminologiyaya uyğunlaşdırılması üçün (məsələn "Əhatə Olunan Vergi Sazişi" və "Konvensiya", "Razılığa gələn Yurisdiksiyalar" və "Razılığa gələn Dövlətlər") və MLI müddəalarının başa düşülməsini asanlaşdırmaq məqsədilə edilmişdir. Terminologiyadakı dəyişikliklər sənədin aydın oxunuşunun artırılması məqsədi ilə nəzərdə tutulmuşdur və MLI müddəalarının mahiyyətini dəyişdirilməsi məqsədini daşımır. Eyni zamanda, Sazişin mövcud müddəalarını təsvir edən MLI müddəalarının hissələrinə də dəyişikliklər edilmişdir: təsviri dil, mətnin aydın oxunuşunun asanlaşdırılması üçün mövcud müddəaların hüquqi istinadları ilə əvəz olunmuşdur.

Bütün hallarda, Sazişin müddəalarına və ya Sazişə edilmiş istinadlar, MLI müddəalarının qüvvəyə mindiyi təqdirdə, MLI-ın müddəaları ilə dəyişdirilmiş Sazişə istinad olaraq başa düşülməlidir.

İstinadlar

MLI-in orijinal ingilis dilində olan hüquqi mətni MLI Depozitariyasının (OECD) veb səhifəsində yerləşdirilib:

<http://www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-BEPS.pdf>; və

Sazişin orijinal hüquqi mətni aşağıdakı linkdə yerləşdirilib:

<https://www.taxes.gov.az/en/page/ikiqat-vergitutmanin-aradan-qaldirilmasina-dair-beynelxalq-sazisler>

Azərbaycanın 24 sentyabr 2024-cü il tarixində ratifikasiya zamanı Depozitariyaya təqdim etdiyi MLI mövqeyi və Çinin 25 may 2022-ci il tarixində ratifikasiya zamanı Depozitariyaya təqdim etdiyi MLI mövqeyi [MLI Depozitariyasının \(OECD\) veb səhifəsində](#) yerləşdirilib.

MLI müddələrinin qüvvəyə minməsi ilə bağlı ümumi müddəalar

MLI-in bu Sazişə tətbiq olunan müddəaları, Sazişin orijinal müddəaları ilə eyni tarixdə qüvvəyə minmir. MLI-in hər bir müddəası fərqli tarixlərdə qüvvəyə minə bilər, bu tətbiq olunan vergilərin növündən (ödəmə mənbəyində tutulmuş vergilər və ya digər vergilər) və Azərbaycanla Çinin MLI mövqələrində etdikləri seçimlərdən asılıdır.

Ratifikasiya alətlərinin depoziti tarixləri: Azərbaycan üçün 24 sentyabr 2024-cü il və Çin üçün 25 may 2022-ci il.

MLI-in qüvvəyə minmə tarixi: Azərbaycan üçün 1 yanvar 2025-ci il və Çin üçün 1 sentyabr 2022-ci il.

Bu sənəddə başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, MLI-in müddəaları Sazişə aşağıdakı şəkildə tətbiq edilir:

- qeyri-rezidentlərə aparılan ödənişlərə və ya hesablanan məbləğlərə görə ödəmə mənbəyində tutulmuş vergilərə münasibətdə, belə vergilərin yaranmasına səbəb olan hadisənin 1 yanvar 2025-ci il tarixində və ya ondan sonrakı tarixdə baş verdiyi təqdirdə;
- Razılığa gələn hər bir Dövlət tərəfindən tutulan bütün digər vergilərə münasibətdə, 1 iyul 2025-ci il tarixində və ya ondan sonra başlayan vergi dövrləri ilə bağlı tutulan vergilər üçün.

**Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Çin Xalq Respublikası Hökuməti
arasında gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə ikiqat vergitutmanın aradan
qaldırılması və vergidən yayınmanın qarşısının alınması haqqında**

SAZIŞ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Çin Xalq Respublikası Hökuməti

[MLI-nin 6-cı maddəsinin 1-ci və 3-cü bəndləri ilə ƏVƏZ EDİLMİŞDİR]

[gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması və vergidən yayınmanın qarşısının alınması haqqında Saziş bağlamaq məqsədi ilə]

Aşağıda göstərilən MLI-nin 6-cı maddəsinin 1-ci və 3-cü bəndi bu Sazişin preambulasında ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması niyyətini bildirən mətni əvəz edir:

MLI-İN 6-CI MADDƏSİ - ƏHATƏ OLUNAN VERGİ SAZIŞININ MƏQSƏDİ

İqtisadi əlaqələrini daha da inkişaf etdirmək və vergi məsələlərində əməkdaşlığı artırmaq niyyəti ilə,

“Vergidən yayınma və ya boyun qaçırma yolu ilə vergidən azadolma və ya güzəştli vergi imkanı yaratmadan bu [Sazişin] əhatə etdiyi vergilərə münasibətdə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması məqsədilə (o cümlədən üçüncü yurisdiksiyaların rezidentlərinin dolaylı fayda əldə etməsi üçün bu [Sazişdə] nəzərdə tutulan vergi güzəştlərinin əldə edilməsinə yönəldilmiş vergi güzəştlərindən sui-istifadə hallarının aradan qaldırılması (“treaty-shopping”) vasitəsilə)

aşağıdakılar barədə razılığa gəlmişlər:

Maddə 1

Əhatə olunan şəxslər

Bu Saziş Razılığa gələn Dövlətlərdən birinin və ya hər ikisinin rezidenti olan şəxslərə şamil edilir.

Maddə 2

Əhatə olunan vergilər

1. Bu Saziş, vergitutma üsulundan asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlət və ya onun yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən gəlirlərə görə tutulan vergilərə tətbiq olunur.
2. Gəlirlərə görə vergilərə - gəlirin ümumi məbləğindən, yaxud onun ayrı-ayrı elementlərindən, o cümlədən, daşınan və ya daşınmaz əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən gəlirlərdən, müəssisələrin ödədikləri əmək haqqının yaxud maaşın ümumi məbləğindən, həmçinin əmlakın dəyərinin artımından tutulan bütün vergilər aiddir.
3. Sazişin tətbiq edildiyi mövcud vergilər xüsusən aşağıdakılardır:

a) Çində:

- (i) fiziki şəxslərin gəlir vergisi;
- (ii) xarici investisiyalı müəssisələrin və xarici müəssisələrin gəlir vergisi; (bundan sonra «Çin vergiləri» adlanır);

b) Azərbaycanda:

- (i) hüquqi şəxslərin mənfəət vergisi;
- (ii) fiziki şəxslərin gəlir vergisi; (bundan sonra «Azərbaycan vergiləri» adlanır).

4. Bu Saziş həmçinin, imzalandığı tarixdən sonra mövcud vergilərə əlavə olaraq yaxud onların əvəzinə tutulan eyni və ya mahiyyətcə oxşar vergilərə də tətbiq edilir. Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları öz müvafiq vergi qanunvericiliklərində baş verən hər bir əhəmiyyətli dəyişiklik barədə bir-birinə məlumat verməlidirlər.

Maddə 3 **Ümumi anlayışlar**

1. Kontekstdən başqa məna alınmırsa, bu Sazişin məqsədləri üçün:

a) «Çin» termini – Çin Xalq Respublikasını ifadə edir; coğrafi mənada istifadə edildikdə Çinin vergitutma qanunlarının tətbiq olunduğu ərazi dənizi və ərazi dənizindən kənarında beynəlxalq hüquqa müvafiq olaraq Çin Xalq Respublikasının dəniz dibi və yerin təkinin təbii resurslarının və yeraltı su resurslarının kəşfiyyatı və işlənməsinə münasibətdə suveren hüquqlara malik olduğu ərazi də daxil olmaqla Çin Xalq Respublikasının bütün ərazisini bildirir;

b) «Azərbaycan» termini - Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan sektoru və Azərbaycan Respublikasının üzərindəki hava məkanı da daxil olmaqla yerin təki, dənizin dibi və təbii sərvətlərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının suveren hüquqlarının və yurisdiksiyasının tətbiq edildiyi Azərbaycan Respublikasının ərazisini, habelə beynəlxalq hüquqa və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq müəyyən edilən və gələcəkdə müəyyən edilə bilən istənilən digər ərazini bildirir;

c) «Razılığa gələn Dövlət» və «Razılığa gələn digər Dövlət» terminləri - kontekstdən asılı olaraq, Çini yaxud Azərbaycanı bildirir;

d) «vergi» termini - kontekstdən asılı olaraq Çin yaxud Azərbaycan vergilərini bildirir;

e) «şəxs» termini - fiziki şəxsi, şirkəti və şəxslərin hər hansı digər birliklərini bildirir;

f) «şirkət» termini - istənilən korporativ qurumu yaxud vergi məqsədləri üçün korporativ qurum kimi baxılan istənilən təşkilatı bildirir;

g) «Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsi» və «Razılığa gələn digər Dövlətin müəssisəsi» terminləri - müvafiq olaraq, Razılığa gələn Dövlətin rezidenti tərəfindən idarə olunan müəssisəni və Razılığa gələn digər Dövlətin rezidenti tərəfindən idarə olunan müəssisəni bildirir;

h) «beynəlxalq daşıma» termini - Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsi tərəfindən istismar edilən dəniz yaxud hava gəmiləri vasitəsilə yerinə yetirilən istənilən daşımaları (dəniz yaxud hava gəmisinin müstəsna olaraq Razılığa gələn digər Dövlətin məntəqələri arasında istismarı istisna olmaqla) bildirir;

i) «milli şəxs» termini:

(i) Razılığa gələn Dövlətin vətəndaşı olan istənilən fiziki şəxsi;

(ii) Özünün müvafiq statusunu Razılığa gələn Dövlətin mövcud qanunvericiliyinə əsasən almış istənilən hüquqi şəxsi, tərəfdaşlığı yaxud assosiasiyamı bildirir.

j) «səlahiyyətli orqan» termini – Azərbaycana münasibətdə Vergilər Nazirliyi və Maliyyə Nazirliyini, Çinə münasibətdə isə Dövlət Vergitutma Administrasiyasını yaxud onun səlahiyyətli nümayəndəsini bildirir.

2. Razılığa gələn Dövlət tərəfindən bu Sazişin istənilən vaxt tətbiqi zamanı, burada müəyyən edilməyən hər hansı termin, kontekstdən başqa məna alınmırsa, Sazişin tətbiqi olduğu vergilərə münasibətdə həmin vaxt həmin Dövlətin qanunvericiliyində nəzərdə tutulan mənanı daşıyır, həmin Dövlətin qüvvədə olan vergi qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hər hansı bir məna, həmin terminə həmin Dövlətin digər qanunlarına müvafiq olaraq verilən mənadan üstün tutulur.

Maddə 4 **Rezident**

1. Bu Sazişin məqsədləri üçün «Razılığa gələn Dövlətin rezidenti» termini həmin Dövlətin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq yaşayış yerinə, daimi olduğu yerə, baş ofisin yerləşdiyi yerə, qeydiyyat yerinə, idarəetmə yerinə yaxud digər oxşar meyarlara əsasən orada vergiyə cəlb olunan şəxsi, habelə, həmin Dövləti yaxud onun yerli hakimiyyət orqanını bildirir. Bununla belə, bu termin, yalnız həmin Dövlətdəki mənbələrdən gəlirlərə münasibətdə orada vergiyə cəlb olunan şəxsi əhatə etmir.
2. 1-ci bəndin müddəalarına müvafiq olaraq, fiziki şəxs hər iki Razılığa gələn Dövlətin rezidentdirsə, onun statusu aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:
 - a) o yalnız, daimi yaşayış yerinə malik olduğu Dövlətin rezidenti hesab olunur. Əgər onun hər iki Dövlətdə daimi yaşayış yeri varsa, bu halda o, yalnız şəxsi və iqtisadi əlaqələrinin daha sıx olduğu (həyati mənafeələrin mərkəzi) Dövlətin rezidenti hesab olunur;
 - b) əgər onun həyati mənafeələrinin mərkəzinin hansı Dövlətdə olduğunu müəyyən etmək mümkün deyilsə, yaxud onun bu Dövlətlərin heç birində daimi yaşayış yeri yoxdursa, o yalnız adətən yaşadığı Dövlətin rezidenti hesab olunur;
 - c) əgər o, adətən hər iki Dövlətdə yaşayırsa və ya onlardan heç birində yaşamırsa, o yalnız milli şəxsi olduğu Dövlətin rezidenti hesab olunur;
 - d) əgər o, hər iki Dövlətin milli şəxsidirsə və ya onlardan heç birinin milli şəxsi deyilsə, Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları bu məsələni qarşılıqlı razılaşma yolu ilə həll edirlər.

3. Əgər, bu maddənin 1-ci bəndinin müddəalarına görə, fiziki şəxs olmayan şəxs hər iki Rəzilığa gələn Dövlətin rezidentdirsə, o yalnız faktiki idarəetmə yerinin yerləşdiyi Dövlətin rezidenti hesab edilir.

Maddə 5 **Daimi nümayəndəlik**

1. Bu Sazişin məqsədləri üçün «daimi nümayəndəlik» termini, müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətini tamamilə və ya qismən həyata keçirdiyi daimi fəaliyyət yerini bildirir.
2. «Daimi nümayəndəlik» termininə xüsusilə aşağıdakılar daxildir:
 - a) idarəetmə yeri;
 - b) bölmə;
 - c) ofis;
 - d) fabriki;
 - e) emalatxana; və
 - f) yataq, neft və ya qaz quyusu, karxana yaxud təbii ehtiyatların hasil olunduğu hər hansı başqa yer.
3. «Daimi nümayəndəlik» termininə həmçinin aşağıdakılar aid edilir:
 - a) tikinti meydançası və ya quraşdırma yaxud yığma layihəsi, və ya bunlarla bağlı nəzarət fəaliyyəti - yalnız bu cür meydança, layihə və ya fəaliyyət on iki aydan artıq müddət ərzində davam etdikdə;
 - b) qurğu, tikili və ya gəmi yaxud təbii ehtiyatların kəşfiyyatı üçün istifadə edilən hər hansı başqa yer – yalnız bu kəşfiyyat istənilən on iki aylıq dövr ərzində ümumilikdə üç aydan artıq bir dövr yaxud dövrlər ərzində davam etdikdə;
 - c) müəssisə tərəfindən, məsləhət xidmətləri də daxil olmaqla, öz işçiləri və ya bu məqsədlər üçün cəlb edilmiş digər heyət vasitəsilə xidmətlərin göstərilməsi - yalnız bu xarakterli fəaliyyət istənilən on iki aylıq dövr ərzində ümumilikdə altı aydan artıq bir dövr yaxud dövrlər ərzində davam etdikdə.
4. Bu maddənin əvvəlki müddəalarına baxmayaraq, «daimi nümayəndəlik» termininə aşağıdakılar aid edilmir:
 - a) müəssisəyə məxsus olan malların və ya məmulatların yalnız saxlanması, nümayiş etdirilməsi yaxud çatdırılması məqsədi üçün qurğulardan istifadə olunması;
 - b) müəssisəyə məxsus olan mal və ya məmulat ehtiyatlarının yalnız saxlanılma, nümayiş etdirilmə yaxud çatdırılma məqsədi ilə saxlanması;
 - c) müəssisəyə məxsus olan mal yaxud məmulat ehtiyatlarının yalnız başqa müəssisə tərəfindən emal edilməsi məqsədi ilə saxlanması;

d) daimi fəaliyyət yerinin müəssisə üçün yalnız mal və ya məmulatların satın alınması yaxud informasiya toplanılması məqsədi ilə saxlanması;

e) daimi fəaliyyət yerinin müəssisə üçün yalnız hazırlıq yaxud yardımçı xarakterli istənilən digər fəaliyyətin göstərilməsi məqsədi ilə saxlanması;

f) daimi fəaliyyət yerinin yalnız a) - e) yarımbəndlərində sadalanmış fəaliyyət növlərinin istənilən kombinasiyada həyata keçirilməsi üçün saxlanması - bir şərtlə ki, daimi fəaliyyət yerinin bu kombinasiya nəticəsində yaranan məcmu fəaliyyəti hazırlıq yaxud yardımçı xarakter daşısın.

5. 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəalarına baxmayaraq, əgər 6-cı bəndin şamil edildiyi müstəqil statuslu agentdən fərqli şəxs Razılığa gələn Dövlətdə Razılığa gələn digər Dövlətin müəssisəsinin adından fəaliyyət göstərsə, həmin Dövlətdə müəssisənin adından müqavilə bağlamaq səlahiyyətlərinə malikdirsə və adətən bu səlahiyyətlərdən istifadə edərsə, həmin müəssisə, şəxsin onun üçün həyata keçirdiyi istənilən fəaliyyətlə bağlı birinci qeyd olunan Dövlətdə daimi nümayəndəliyə malik olan müəssisə hesab edilir (həmin şəxsin 4-cü bənddə nəzərdə tutulmuş fəaliyyətlə məhdudlaşan fəaliyyəti istisna olmaqla, belə ki, həmin fəaliyyət daimi fəaliyyət yeri vasitəsilə həyata keçirilməsinə baxmayaraq, həmin bəndin müddəalarına görə daimi nümayəndəlik yaratmır).
6. Müəssisə Razılığa gələn Dövlətdə sadəcə olaraq broker, baş komisiyon agentı yaxud müstəqil statuslu hər hansı digər agent vasitəsilə kommərsiya fəaliyyətini həyata keçirdiyinə görə həmin Dövlətdə daimi nümayəndəliyi olan müəssisə hesab edilmir, bir şərtlə ki, bu cür şəxslər adi fəaliyyətləri çərçivəsində fəaliyyət göstərsinlər. Lakin bu agentin fəaliyyəti tamamilə yaxud əsasən həmin müəssisə üçün həyata keçirilirsə və həmin müəssisə ilə həmin agentin kommərsiya və maliyyə münasibətlərində onlar arasında yaradılmış yaxud müəyyən edilmiş şərtlər müstəqil müəssisələr arasında ola biləcək şərtlərdən fərqlidirsə, həmin agent bu maddənin məqsədləri üçün müstəqil statuslu agent hesab edilmir.
7. Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olan şirkətin Razılığa gələn digər Dövlətin rezidenti olan yaxud həmin digər Dövlətdə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən (daimi nümayəndəlik vasitəsilə yaxud başqa tərzdə) şirkətə nəzarət etməsi və ya onun nəzarətində olması faktı özlüyündə bu şirkətlərdən birini digərinin daimi nümayəndəliyinə çevirmir.

Maddə 6 **Daşınmaz əmlakdan gəlirlər**

1. Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daşınmaz əmlakdan əldə etdiyi gəlirlər (kənd və meşə təsərrüfatından gəlirlər də daxil olmaqla) həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb oluna bilər.
2. «Daşınmaz əmlak» termini həmin əmlakın yerləşdiyi Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş mənaya malikdir. Bu termin istənilən halda daşınmaz əmlaka münasibətdə yardımçı əmlakı, kənd və meşə təsərrüfatında istifadə edilən mal-qara və avadanlığı, torpaq mülkiyyəti barədə ümumi qanunvericiliyin müddəalarının tətbiq edildiyi hüquqları, daşınmaz əmlakın uzufuktunu və mineral ehtiyatların, mənbələrin və digər təbii resursların işlənməsi yaxud işlənmə hüququna görə kompensasiya kimi ödənilən dəyişkən və ya təsbit olunmuş ödənişlərə olan hüquqları əhatə edir; dəniz və hava gəmilərinə daşınmaz əmlak kimi baxılmır.

3. 1-ci bəndin müddəaları həmçinin daşınmaz əmlakın bilavasitə istifadəsindən, icarəyə verilməsindən yaxud hər hansı digər formada istifadəsindən əldə olunmuş gəlirlərə də tətbiq edilir.
4. 1-ci və 3-cü bəndlərin müddəaları həmçinin müəssisənin daşınmaz əmlakından gəlirlərə və müstəqil fərdi xidmətlərin göstərilməsi üçün istifadə olunan daşınmaz əmlakdan əldə olunan gəlirlərə də şamil edilir.

Maddə 7

Sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan mənfəət

1. Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsinin mənfəəti, əgər həmin müəssisə Razılığa gələn digər Dövlətdə, orada yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərmirsə, yalnız adı birinci çəkilən Dövlətdə vergiyə cəlb olunur. Əgər müəssisə sahibkarlıq fəaliyyətini yuxarıda göstərilən tərzdə həyata keçirirsə, bu halda onun mənfəəti yalnız həmin daimi nümayəndəliyə aid edilən hissədə digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. 3-cü bəndin müddəaları nəzərə alınmaqla, əgər Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsi Razılığa gələn digər Dövlətdəki daimi nümayəndəliyi vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərsə, Razılığa gələn Dövlətlərin hər birində bu daimi nümayəndəliyin mənfəətinə, onun eyni və ya oxşar şəraitdə, eyni və ya oxşar fəaliyyətlə məşğul olan müstəqil və ayrıca müəssisə olduğu və daimi nümayəndəliyi olduğu müəssisədən tamamilə asılı olmadan fəaliyyət göstərdiyi halda əldə edə biləcəyi mənfəət aid edilir.
3. Daimi nümayəndəliyin mənfəəti müəyyən edilərkən, daimi nümayəndəliyin yerləşdiyi Dövlətdə yaxud hər hansı digər yerdə çəkilməsindən asılı olmayaraq, daimi nümayəndəliyin məqsədləri üçün çəkilmiş xərclərin, o cümlədən, idarəetmə və ümumi inzibati xərclərin çıxılmasına yol verilir.
4. Əgər Razılığa gələn Dövlətdə daimi nümayəndəliyə aid edilən mənfəət adətən müəssisənin ümumi mənfəətinin onun ayrı-ayrı bölmələri arasında proporsional qaydada bölüşdürülməsi əsasında müəyyən edilərsə, bu maddənin 2-ci bəndinin müddəaları vergiyə cəlb olunan mənfəəti bu cür bölgü əsasında müəyyənləşdirməkdə Razılığa gələn Dövlətə heç bir maneə yaratmır; lakin seçilmiş proporsional bölgü metodu bu maddədə nəzərdə tutulan prinsiplərə müvafiq nəticələr verməlidir.
5. Sadəcə olaraq öz müəssisəsi üçün mal və ya məmulat aldığına görə daimi nümayəndəliyə heç bir mənfəət aid edilmir.
6. Əvvəlki bəndlərin məqsədləri üçün daimi nümayəndəliyə aid edilən mənfəət hər il eyni metodla müəyyən edilir, bu şərtlə ki, bunun əksi üçün tutarlı və kifayət qədər əsaslı səbəb olmasın.
7. Əgər mənfəətə bu Sazişin digər maddələrində ayrıca nəzərdə tutulmuş gəlir növləri daxildirsə, bu maddənin müddəaları həmin maddələrin müddəalarına təsir göstərmir.

Maddə 8

Dəniz və hava nəqliyyatı

1. Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsinin dəniz yaxud hava gəmilərinin beynəlxalq daşımalarda istismarından mənfəəti yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.

2. 1-ci bəndin müddəaları həmçinin pulda (pool), müştərək müəssisə yaxud beynəlxalq əməliyyat təşkilatında iştirakdan əldə olunan mənfəətə də tətbiq edilir.

Maddə 9 **Qarşılıqlı əlaqəli müəssisələr**

1. Əgər:
- a) Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsi Razılığa gələn digər Dövlətin müəssisəsinin idarə edilməsində, nəzarət olunmasında və ya kapitalında birbaşa yaxud dolayısı ilə iştirak edirsə, və ya
- b) eyni şəxslər Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsinin və Razılığa gələn digər Dövlətin müəssisəsinin idarə edilməsində, nəzarət olunmasında və ya kapitalında birbaşa yaxud dolayısı ilə iştirak edirsə,
- və hər iki halda bu müəssisələrin qarşılıqlı kommersiya və maliyyə əlaqələrində iki müstəqil müəssisə arasında mövcud ola biləcək şərtlərdən fərqli şərtlər yaradıldıqda yaxud müəyyən edildikdə, onlardan birinə hesablanma bilən, lakin bu şərtlərin olduğuna görə hesablanmamış mənfəət, həmin müəssisənin mənfəətinə daxil edilə və müvafiq olaraq vergiyə cəlb edilə bilər.

[MLI-nin 17-ci maddəsinin 1-ci bəndi ilə ƏVƏZ EDİLMİŞDİR]

2. [Əgər, Razılığa gələn Dövlət həmin Dövlətin müəssisəsinin mənfəətinə Razılığa gələn digər Dövlətin müəssisəsinin həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb olunmuş mənfəətini daxil edib, və müvafiq olaraq, vergiyə cəlb edirsə, və bu tərzdə daxil edilmiş mənfəət, bu müəssisələr arasında münasibətlər müstəqil müəssisələr arasındakı münasibətlər kimi olduğu halda birinci qeyd olunan Dövlətin müəssisəsinə hesablanma bilən mənfəətdirsə, bu halda, həmin digər Dövlət orada bu mənfəətdən hesablanan verginin məbləğində müvafiq düzəlişlər aparmalıdır. Bu cür düzəlişlər müəyyən edilərkən bu Sazişin digər müddəaları müvafiq qaydada nəzərə alınmalıdır və Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları zəruri hallarda bir-biri ilə məsləhətləşmələr aparmalıdırlar.]

Aşağıda göstərilən MLI-nin 17-ci maddəsinin 1-ci bəndi bu Sazişin 9-cu maddəsinin 2-ci bəndini əvəz edir:

MLI-İN 17-Cİ MADDƏSİ - MÜVAFIQ DÜZƏLİŞLƏR

Əgər [Razılığa gələn Dövlət] həmin [Razılığa gələn Dövlətin] müəssisəsinin mənfəətinə [Razılığa gələn digər Dövlətin] müəssisəsinin həmin [Razılığa gələn digər Dövlətdə] vergiyə cəlb edilmiş mənfəətini daxil edir və müvafiq qaydada vergiyə cəlb edirsə və bu tərzdə daxil edilmiş mənfəət bu müəssisələr arasındakı münasibətlər müstəqil müəssisələr arasında ola biləcək münasibətlər olduğu halda adı birinci qeyd olunan Dövlətin müəssisəsinə hesablanma biləcək mənfəətdirsə, bu halda həmin [Razılığa gələn digər Dövlət] müvafiq düzəlişi əsaslı hesab edərsə, orada bu mənfəətdən hesablanan verginin məbləğinə düzəliş edəcəkdir. Bu cür düzəlişin müəyyən edilməsi zamanı bu [Sazişin] digər müddəaları müvafiq qaydada nəzərə alınır və [Razılığa gələn Dövlətlərin] səlahiyyətli orqanları zəruri olduqda bir-biri ilə məsləhətləşmələr aparırlar.

Maddə 10 **Dividendlər**

1. Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olan şirkət tərəfindən Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentinə ödənilən dividendlər həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb oluna bilər.
2. Bununla belə, bu dividendlər həmçinin həmin dividendləri ödəyən şirkətin rezident olduğu Razılığa gələn Dövlətdə də onun qanunvericiliyinə uyğun olaraq vergiyə cəlb edilə bilər, lakin dividendlərin faktiki sahibi Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentdirsə, tutulan vergi dividendlərin ümumi məbləğinin on faizindən (10%) artıq olmamalıdır. Bu bənd dividendlər ödənilən mənfəətə münasibətdə şirkətin vergiyə cəlb edilməsinə təsir etmir.
3. Bu maddədə istifadə olunan «dividendlər» termini səhmlərdən, «jouissance» səhmləri yaxud «jouissance» hüquqlarından, dağ-mədən sənayesinin səhmlərindən, təsisçilərin səhmlərindən və ya borc tələbləri olmayan, mənfəətin bölgüsündə iştirak etmək hüququ verən digər hüquqlardan, həmçinin, gəlirləri bölüşdürən şirkətin rezident olduğu Dövlətin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq səhmlərdən gəlirlər kimi eyni qaydada vergitutmaya cəlb olunan digər korporativ hüquqlardan əldə edilən gəlirləri ifadə edir.
4. Əgər dividendlərin faktiki sahibi Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olmaqla, dividendləri ödəyən şirkətin rezident olduğu Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərsə yaxud orada yerləşən daimi bazadan müstəqil fərdi xidmətlər göstərsə və dividendlərin ödənilməsi holdinq bu daimi nümayəndəliklə yaxud daimi baza ilə faktiki olaraq əlaqədarsa, bu halda 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəaları tətbiq edilmir. Bu halda şəraitdən asılı olaraq, 7-ci yaxud 14-cü maddələrin müddəaları tətbiq edilir.
5. Əgər Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olan şirkət Razılığa gələn digər Dövlətdən mənfəət və ya gəlir əldə edərsə, həmin digər Dövlət dividendlərinin həmin digər Dövlətin rezidentinə ödənilməsi və ya dividendlər ödənilən holdinqin həmin digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəlik və ya daimi baza ilə faktiki olaraq əlaqəli olduğu hallar istisna edilməklə, şirkətin ödədiyi dividendlər və bölüşdürülməmiş mənfəətdən, hətta bu dividendlərin və ya bölüşdürülməmiş mənfəətin tamamilə və ya qismən həmin digər Dövlətdə yaranan mənfəət və ya gəlirdən ibarət olduğu halda, vergi tuta bilməz.

Maddə 11 **Faizlər**

1. Razılığa gələn Dövlətdə yaranan və Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentinə ödənilən faizlər həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb oluna bilər.
2. Bununla belə, bu cür faizlər həmçinin yarandığı Razılığa gələn Dövlətdə də onun qanunvericiliyinə müvafiq olaraq vergiyə cəlb edilə bilər, lakin faizlərin faktiki sahibi Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentdirsə, tutulan vergi faizlərin ümumi məbləğinin on faizindən (10%) artıq olmamalıdır.
3. 2-ci bəndin müddəalarına baxmayaraq, Razılığa gələn Dövlətdə yaranan və Razılığa gələn digər Dövlətin Hökuməti, o cümlədən onun yerli hakimiyyət orqanları, Mərkəzi

Bankı yaxud tamamilə Hökumətə məxsus olan maliyyə qurumu tərəfindən əldə edilən və onların faktiki sahibliyində olan faizlər yaxud həmin Hökumət və ya tamamilə həmin Hökumətə məxsus olan maliyyə qurumu tərəfindən zəmanət verilmiş borclara münasibətdə əldə edilən faizlər adı birinci çəkilən Dövlətdə vergidən azad edilir. «Tamamilə Hökumətə məxsus olan maliyyə qurumu» termininə xüsusilə, Çinə münasibətdə Çin Dövlət İnkişaf Bankı, Çin İxrac-İdxal Bankı, Çin Kənd Təsərrüfatı İnkişaf Bankı, Sosial Müdafiə Fondu Milli Şurası, Çin Bankı, Çin Tikinti Bankı, Çin Sənaye və Kommersiya Bankı və Çin Kənd Təsərrüfatı Bankı; Azərbaycana münasibətdə isə Azərbaycan Respublikası Milli Bankı və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu daxildir.

4. Bu maddədə istifadə olunan «faizlər» termini ipoteka təminatından və borcluların mənfəətində iştirak hüququna sahiblikdən asılı olmayaraq, istənilən borc tələbindən olan gəlirləri, o cümlədən hökumətin qiymətli kağızlarından, istiqrazlardan yaxud borc öhdəliklərindən, həmin qiymətli kağızlar, istiqrazlar və ya borc öhdəlikləri üzrə mükafatlar və uduşlar daxil olmaqla, əldə olunan gəlirləri ifadə edir. Vaxtında aparılmayan ödənişlərə görə cərimələr bu maddənin məqsədləri üçün faizlər sayılmır.
5. Əgər faizlərin faktiki sahibi Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olmaqla, faizlərin yarandığı Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirirsə yaxud həmin digər Dövlətdə yerləşən daimi baza vasitəsilə müstəqil fərdi xidmətlər göstərsə və faizlərin ödənilməsi borc tələbnaməsi bu daimi nümayəndəlik yaxud daimi baza ilə faktiki olaraq əlaqədirdə, bu halda 1-ci, 2-ci və 3-cü bəndlərin müddəaları tətbiq edilmir. Bu halda, şəraitdən asılı olaraq, 7-ci yaxud 14-cü maddələrin müddəaları tətbiq edilir.
6. Əgər faizlərin ödəyicisi Razılığa gələn Dövlətin Hökuməti, onun yerli hakimiyyət orqanı yaxud rezidentdirsə, belə hesab olunur ki, faizlər həmin bu Dövlətdə yaranmışdır. Lakin, faizləri ödəyən şəxs Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olub-olmamasından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətdə daimi nümayəndəliyə yaxud daimi bazaya malikdirsə və faizlər ödənilən borc həmin daimi nümayəndəlik yaxud daimi baza ilə bağlı yaranırsa və bu faizlərin ödənilməsi üzrə xərclər həmin daimi nümayəndəlik və ya daimi baza tərəfindən çəkilirsə, belə hesab edilir ki, faizlər bu daimi nümayəndəliyin yaxud daimi bazanın yerləşdiyi Dövlətdə yaranmışdır.
7. Əgər faizlərin ödəyicisi və faktiki sahibi arasında yaxud onlarla hər hansı digər şəxs arasında mövcud olan xüsusi münasibətlər səbəbindən borc tələbi ilə əlaqədar ödənilən faizlərin məbləği, bu münasibətlər olmadığı halda faizlərin ödəyicisi və faktiki sahibi arasında razılaşıdırıla bilən məbləğdən artıq olarsa, bu maddənin müddəaları yalnız adı sonuncu çəkilən məbləğə tətbiq edilir. Bu halda, ödənişin artıq hissəsi, bu Sazişin digər müddəaları müvafiq qaydada nəzərə alınmaqla, Razılığa gələn Dövlətlərdən hər birinin qanunvericiliyinə müvafiq qaydada vergiyə cəlb edilir.

Maddə 12 **Royaltilər**

1. Razılığa gələn Dövlətdə yaranan və Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentinə ödənilən royaltilər həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb oluna bilər.

2. Bununla belə, bu cür royaltilər, həmçinin onların yarandığı Razılığa gələn Dövlətdə də onun qanunvericiliyinə müvafiq olaraq vergiyə cəlb edilə bilər, lakin həmin gəlirlərin faktiki sahibi Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentdirsə, bu halda tutulan vergi royaltilərin ümumi məbləğinin on faizindən (10%) çox olmamalıdır.
3. Bu maddədə istifadə olunan «royaltilər» termini istənilən ədəbiyyat, incəsənət yaxud elm əsərlərinə, o cümlədən kinofilmlərə və ya radio yaxud televiziya yayımları üçün lentlərə yaxud kassətlərə, istənilən patentə, ticarət markasına, dizayna yaxud modelə, plana, məxfi düstura yaxud prosesə dair müəllif hüquqlarının istifadəsinə və ya istifadə hüququnun verilməsinə görə və ya sənaye, komməriya yaxud elmi avadanlığın istifadəsinə və ya istifadə hüququnun verilməsinə görə yaxud sənaye, komməriya yaxud elmi təcrübəyə dair informasiyaya görə alınan istənilən növ ödənişləri bildirir.
4. Əgər royaltilərin faktiki sahibi Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olmaqla, royaltilərin yarandığı Razılığa gələn digər Dövlətdə orada yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirirsə yaxud həmin digər Dövlətdə yerləşən daimi baza vasitəsilə müstəqil fərdi xidmətlər göstərsə və royaltilər ödənilən hüquq yaxud əmlak bu daimi nümayəndəlik yaxud daimi baza ilə faktiki olaraq əlaqəlidirsə, 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəaları tətbiq edilmir. Bu halda, şəraitdən asılı olaraq, 7-ci yaxud 14-cü maddələrin müddəaları tətbiq edilir.
5. Əgər royaltilərin ödəyicisi Razılığa gələn Dövlətin Hökuməti, onun yerli hakimiyyət orqanı yaxud rezidentdirsə, belə hesab olunur ki, royaltilər həmin bu Dövlətdə yaranmışdır. Lakin, royaltiləri ödəyən şəxs Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olub-olmamasından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətdə daimi nümayəndəliyə yaxud daimi bazaya malikdirsə və royaltiləri ödəmək öhdəliyi bu daimi nümayəndəlik yaxud daimi baza ilə əlaqədar yaranırsa və royaltilərin ödənilməsi üzrə xərclər bu daimi nümayəndəlik yaxud daimi baza tərəfindən çəkilirsə, belə hesab olunur ki, royaltilər daimi nümayəndəliyin yaxud daimi bazanın yerləşdiyi Dövlətdə yaranmışdır.
6. Əgər royaltilərin ödəyicisi və faktiki sahibi arasında yaxud onlarla hər hansı digər şəxs arasında mövcud olan xüsusi münasibətlər səbəbindən istifadəyə, hüquqa və məlumata görə ödənilən royaltilərin məbləği bu münasibətlər olmadığı halda ödəyici və faktiki sahib arasında razılaşdırıla bilən royalti məbləğindən artıq olarsa, bu maddənin müddəaları yalnız adı sonuncu çəkilən məbləğə tətbiq edilir. Bu halda, ödənişlərin artıq hissəsi bu Sazişin digər müddəaları müvafiq qaydada nəzərə alınmaqla, Razılığa gələn Dövlətlərdən hər birinin qanunvericiliyinə müvafiq qaydada vergiyə cəlb edilir.

Maddə 13 **Əmlakın dəyərinin artımı**

1. Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin, 6-cı maddədə müəyyən edilmiş və Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daşınmaz əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən gəlirləri həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsinin Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəliyinin komməriya əmlakının bir hissəsi olan daşınan əmlakın yaxud Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin müstəqil fərdi xidmətlər göstərmək üçün Razılığa gələn digər Dövlətdə sərəncamında olan daimi bazasına aid olan daşınan əmlakın, o cümlədən bu daimi nümayəndəliyin (ayrılıqda yaxud bütün müəssisə ilə birlikdə) və ya bu daimi bazanın özgəninkiləşdirilməsindən gəlirlər həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

3. Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsinin beynəlxalq daşımalarda istismar olunan dəniz yaxud hava gəmilərinin yaxud onların istismarı ilə bağlı olan daşınan əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən əldə etdiyi gəlirlər yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
4. Əmlakı əsasən Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daşınmaz əmlakdan bilavasitə və ya dolayısı ilə ibarət olan şirkətin kapitalındakı səhmlərin özgəninkiləşdirilməsindən əldə olunan gəlirlər həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
5. 1-4-cü bəndlərdə qeyd olunanlar istisna edilməklə, istənilən əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən əldə olunan gəlirlər, yalnız əmlakı özgəninkiləşdirən şəxsin rezident olduğu Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb olunur.

Maddə 14 **Müstəqil fərdi xidmətlər**

1. Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin peşəkar xidmətlər göstərməsindən yaxud müstəqil xarakterli digər fəaliyyətlərdən əldə etdiyi gəlirlər, bu cür gəlirlərin həmçinin Razılığa gələn digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə biləcəyi aşağıdakı hallar istisna olmaqla yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər:
 - a) Əgər onun Razılığa gələn digər Dövlətdə öz fəaliyyətini həyata keçirmək üçün müntəzəm istifadə etdiyi daimi bazası varsa, bu halda gəlirin yalnız göstərilən bazaya aid edilə bilən hissəsi Razılığa gələn digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər; yaxud
 - b) Əgər o, cari təqvim ilində ümumilikdə 183 günə bərabər yaxud ondan artıq bir dövrdə yaxud dövrlərdə Razılığa gələn digər Dövlətdə olmuşdursa; bu halda gəlirin yalnız həmin digər Dövlətdə həyata keçirilən fəaliyyətlə bağlı əldə edilən hissəsi həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. «Peşəkar xidmətlər» termininə əsasən müstəqil elmi, ədəbi, artistlik, təhsil yaxud müəllimlik fəaliyyəti, habelə, həkimlərin, vəkillərin, mühəndislərin, memarların, stomatoloqların və mühasiblərin müstəqil fəaliyyəti daxildir.

Maddə 15 **Qeyri-müstəqil fərdi xidmətlər**

1. 16-cı, 18-ci, 19-cu və 20-ci maddələrin müddəaları nəzərə alınmaqla, Razılığa gələn Dövlətin rezidenti tərəfindən əldə edilən maaş, əmək haqqı və digər oxşar mükafatlar, əgər muzzdlu iş Razılığa gələn digər Dövlətdə həyata keçirilmirsə, yalnız adı birinci çəkilən Dövlətdə vergiyə cəlb edilir. Əgər muzzdlu iş Razılığa gələn digər Dövlətdə həyata keçirilirsə, bununla bağlı orada alınan bu cür mükafatlar həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. 1-ci bəndin müddəalarından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin Razılığa gələn digər Dövlətdə muzzdla işləməsi ilə əlaqədar aldığı mükafat yalnız adı birinci çəkilən Dövlətdə vergiyə cəlb edilir, əgər:
 - a) mükafatı alan şəxs cari vergi ilində başlayan yaxud başa çatan istənilən 12 aylıq dövr ərzində ümumilikdə 183 gündən artıq olmayan bir dövrdə və ya dövrlərdə digər Dövlətdə olursa, və

b) mükafat digər Dövlətin rezidenti olmayan işəgötürən tərəfindən yaxud onun adından ödənilirsə, və

c) mükafatların verilməsi üzrə xərclər işəgötürənin digər Dövlətdəki daimi nümayəndəliyi yaxud daimi bazası tərəfindən çəkilmirsə.

3. Bu maddənin əvvəlki müddəalarından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsi tərəfindən beynəlxalq daşımalarda istismar edilən dəniz yaxud hava gəmisinin göyertəsində muzdla işləməyə görə alınan mükafatlar yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

Maddə 16 **Direktorların qonorarları**

Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin Razılığa gələn digər Dövlətin rezidenti olan şirkətin direktorlar şurasının üzvü kimi aldığı qonorarlar və digər oxşar ödənişlər həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

Maddə 17 **İncəsənət işçiləri və idmançılar**

1. 14-cü və 15-ci maddələrin müddəalarından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin incəsənət işçisi, o cümlədən teatr, kino, radio və ya televiziya artisti və ya musiqiçi yaxud idmançı kimi Razılığa gələn digər Dövlətdə həyata keçirdiyi fərdi fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlir həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. Əgər incəsənət işçisinin yaxud idmançının bu cür şəxs kimi fərdi fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlirlər onların özünə deyil, digər şəxsə hesablırsa, həmin gəlirlər 7-ci, 14-cü və 15-ci maddələrin müddəalarından asılı olmayaraq, incəsənət işçisinin yaxud idmançının fəaliyyətinin həyata keçirildiyi Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
3. Bu maddənin əvvəlki müddəalarına baxmayaraq, Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olan incəsənət işçisi yaxud idmançının hər iki Razılığa gələn Dövlətin Hökumətləri arasında mədəni mübadilə planına müvafiq olaraq Razılığa gələn digər Dövlətdə həyata keçirdiyi fəaliyyətdən əldə etdikləri gəlir həmin digər Dövlətdə vergidən azad olunacaqdır.

Maddə 18 **Təqaüdlər**

19-cu maddənin 2-ci bəndinin müddəaları nəzərə alınmaqla, Razılığa gələn Dövlətin rezidentinə keçmişdə muzdla işləməsi ilə əlaqədar ödənilən təqaüdlər və digər oxşar mükafatlar yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.

Maddə 19

Dövlət qulluğu

1.
 - a) Razılığa gələn Dövlət və ya onun yerli hakimiyyət orqanı tərəfindən fiziki şəxsə həmin Dövlətə yaxud hakimiyyət orqanına hökumət xarakterli funksiyaların həyata keçirilməsi kimi göstərilən fərdi qulluğa görə ödənilən təqaüd olmayan maaş, əmək haqqı və digər oxşar mükafatlar yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
 - b) Bununla belə, əgər qulluq Razılığa gələn digər Dövlətdə göstərilirsə və fiziki şəxs həmin Dövlətin rezidentdirsə və o:
 - (i) həmin Dövlətin milli şəxsidirsə; yaxud
 - (ii) yalnız qulluq göstərmək üçün həmin Dövlətin rezidenti olmamışdırsa,bu cür maaş, əmək haqqı və digər oxşar mükafatlar yalnız Razılığa gələn digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
2.
 - a) Razılığa gələn Dövlət və ya onun yerli hakimiyyət orqanı tərəfindən və ya onların yaratdıqları fondlardan fiziki şəxsə, həmin Dövlətə yaxud hakimiyyət orqanına göstərdiyi xidmətə görə ödənilən istənilən təqaüd yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
 - b) Bununla belə, fiziki şəxs Razılığa gələn digər Dövlətin rezidenti və milli şəxsi olduğu halda bu təqaüd yalnız həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
3. 15-ci, 16-cı, 17-ci və 18-ci maddələrin müddəaları Razılığa gələn Dövlətin və ya onun yerli hakimiyyət orqanının sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı olan qulluğa görə ödənilən mükafat və təqaüdlərə tətbiq edilir.

Maddə 20

Tələbələr

Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olan yaxud Razılığa gələn digər Dövlətə gəlməzdən bilavasitə əvvəl adı birinci çəkilən Dövlətin rezidenti olmuş və həmin digər Dövlətdə yalnız təhsil almaq məqsədilə olan tələbələrin yaşamaq yaxud təhsil almaq üçün aldığı ödənişlərin mənbəyi həmin digər Dövlətdən kənarında yerləşdiyi halda, bu cür ödənişlər həmin digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilmir.

Maddə 21

Digər gəlirlər

1. Razılığa gələn Dövlətin rezidentinin bu Sazişin əvvəlki maddələrində sadalanmayan gəlir növləri, yaranma mənbəyindən asılı olmayaraq, yalnız həmin Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
2. 1-ci bəndin müddəaları, 6-cı maddənin 2-ci bəndinə əsasən müəyyən edilən daşınmaz əmlakdan əldə olunan gəlirlərdən fərqli olan digər gəlirlərə, bu gəlirləri alan şəxs Razılığa gələn Dövlətin rezidenti olmaqla Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəliyi vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirdiyi və ya həmin digər Dövlətdə yerləşən daimi bazadan müstəqil fərdi xidmətlər göstərdiyi və gəlirin ödənilməsi ilə bağlı olan hüquq və ya əmlak bu daimi nümayəndəlik yaxud daimi baza ilə faktiki olaraq əlaqəli olduğu halda tətbiq edilmir. Bu halda, şəraitdən asılı olaraq, 7-ci yaxud 14-cü maddələrin müddəaları tətbiq edilir.

Maddə 22

İkiqat vergitutmanın aradan qaldırılması metodları

1. Çinə münasibətdə ikiqat vergitutmanın qarşısı aşağıdakı kimi alınır:

Əgər Çinin rezidenti, Azərbaycanda gəlir əldə edirsə, həmin gəlirdən bu Sazişin müddəalarına müvafiq olaraq Azərbaycanda ödənməli olan vergi məbləği, həmin rezidentin bu gəlirə görə ödədiyi Çin vergisinə qarşı kreditləşdirilə bilər. Lakin, kreditin məbləği Çinin vergitutma qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq bu cür gəlirə hesablanmış Çin vergisinin məbləğindən çox olmamalıdır.

2. Azərbaycana münasibətdə ikiqat vergitutmanın qarşısı aşağıdakı kimi alınır:

Əgər Azərbaycanın rezidenti, bu Sazişin müddəalarına müvafiq olaraq Çində vergiyə cəlb edilə bilən gəlir əldə edirsə, həmin şəxsin bu gəlirə görə Çində ödədiyi vergi, həmin şəxsdən həmin gəlirlə bağlı Azərbaycanda tutulan verginin məbləğindən çıxılmalıdır. Lakin, çıxılan məbləğ Azərbaycanın qanunvericiliyinə və vergitutma qaydalarına müvafiq olaraq bu cür gəlirə hesablanmış verginin məbləğindən çox olmamalıdır.

Maddə 23

Ayrı-seçkiliyə yol verilməməsi

1. Razılığa gələn Dövlətin milli şəxsləri Razılığa gələn digər Dövlətdə həmin digər Dövlətin milli şəxslərinin eyni şəraitdə, o cümlədən, rezidentliyə münasibətdə cəlb olunduğu və ya cəlb oluna biləcəyi vergitutmadan yaxud bununla bağlı olan öhdəliklərdən fərqlənən yaxud daha ağır olan vergitutmaya və ya bununla bağlı olan öhdəliklərə cəlb edilməməlidirlər. Bu şərt, 1-ci maddənin müddəalarına baxmayaraq, həmçinin Razılığa gələn Dövlətlərdən birinin yaxud hər ikisinin rezidenti olmayan şəxslərə də şamil edilir.
2. Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsinin Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəliyinin vergiyə cəlb edilməsi həmin digər Dövlətdə həmin digər Dövlətin eyni fəaliyyətlə məşğul olan müəssisələrinin vergiyə cəlb edilməsindən ağır olmamalıdır. Bu müddəa Razılığa gələn Dövlətin vergitutma məqsədləri üçün öz rezidentlərinə verdiyi hər hansı şəxsi imtiyazların, güzəştlərin və çıxılmaların Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentlərinə də mülki status və ya ailə öhdəlikləri əsasında verilməsi məcburiyyəti kimi təfsir olunmamalıdır.
3. 9-cu maddənin 1-ci bəndinin, 11-ci maddənin 7-ci bəndinin yaxud 12-ci maddənin 6-cı bəndinin müddəalarının tətbiq edildiyi hallar istisna olmaqla, Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsi tərəfindən Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentinə ödənilən faizlər, royalti və digər ödənişlər, bu müəssisənin vergiyə cəlb olunan mənfəəti müəyyən edilərkən, birinci qeyd olunan Dövlətin rezidentinə ödənilədiyi halda tətbiq olunan şərtlər əsasında çıxılmalıdır. Müvafiq olaraq, Razılığa gələn Dövlətin müəssisəsinin Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentinə olan hər hansı bir borcu, həmin müəssisənin vergiyə cəlb olunan əmlakı müəyyən edilərkən birinci qeyd olunan Dövlətin rezidentinə olan borcu kimi eyni şərtlər əsasında çıxılmalıdır.
4. Razılığa gələn Dövlətin, əmlakı tamamilə yaxud qismən Razılığa gələn digər Dövlətin rezidentinə yaxud rezidentlərinə mənsub olan və ya onların birbaşa və ya dolaylı nəzarəti altında olan müəssisəsi birinci qeyd olunan Dövlətdə həmin Dövlətin oxşar müəssisələrinin cəlb olunduğu yaxud cəlb oluna biləcəyi vergitutmadan və ya onunla bağlı öhdəliklərdən fərqlənən yaxud daha ağır olan şərtlərlə vergitutmaya və onunla bağlı öhdəliklərə cəlb edilə bilməz.

5. 2-ci maddənin müddəalarına baxmayaraq, bu maddənin müddəaları istənilən növlü və adlı olan vergilərə şamil edilir.

Maddə 24

Qarşılıqlı razılaşma proseduru

1. Əgər hər hansı şəxs hesab edirsə ki, Razılığa gələn Dövlətlərdən birinin və ya hər ikisinin hərəkətləri onun bu Sazişin müddəalarına uyğun olmayan tərzdə vergiyə cəlb edilməsinə gətirib çıxarır və ya gətirib çıxara bilər, bu halda həmin şəxs, həmin Dövlətlərin milli qanunvericiliklərində nəzərdə tutulmuş müdafiə vasitələrindən asılı olmayaraq, işini rezident olduğu Dövlətin yaxud bu hal 24-cü maddənin 1-ci bəndinin əhatə dairəsinə aiddirsə, milli şəxsi olduğu Razılığa gələn Dövlətin səlahiyyətli orqanlarına təqdim edə bilər. Müraciət, bu Sazişin müddəalarına uyğun gəlməyən vergitutmaya səbəb olmuş hərəkətlər haqqında ilk məlumatın tarixindən etibarən 3 il ərzində təqdim olunmalıdır.
2. Səlahiyyətli orqan ərizəni əsaslandırılmış hesab edərək, eyni zamanda, özü qənaətbəxş qərara gələ bilmirsə, bu Sazişin müddəalarına uyğun gəlməyən vergitutmanın qarşısının alınması məqsədilə məsələni Razılığa gələn digər Dövlətin səlahiyyətli orqanı ilə qarşılıqlı razılıq əsasında həll etməyə çalışmalıdır. Əldə edilmiş hər hansı bir razılıq, Razılığa gələn Dövlətin daxili qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hər hansı vaxt məhdudluğuna baxmayaraq, həyata keçirilməlidir.
3. Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları bu Sazişin təfsiri yaxud tətbiqi zamanı qarşıya çıxan bütün çətinlikləri yaxud anlaşılmazlıqları qarşılıqlı razılaşma əsasında həll etməyə səy göstərməlidirlər. Onlar həmçinin bu Sazişdə nəzərdə tutulmamış hallarda ikiqat vergitutmanı aradan qaldırmaq üçün bir-biri ilə məsləhətləşə bilərlər.
4. Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları 2-ci və 3-cü bəndlərin anlaşılmasında razılığın əldə edilməsi məqsədilə bir-biri ilə birbaşa əlaqələr yarada bilərlər. Razılığın əldə olunması üçün məqsədə müvafiq olduğu təqdirdə Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanlarının nümayəndələri şifahi fikir mübadiləsi aparmaq məqsədilə görüşə bilərlər.

Maddə 25

İnformasiya mübadiləsi

1. Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları Razılığa gələn Dövlətlər və ya onların yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən tutulan istənilən növlü və adlı vergilərlə bağlı bu Sazişin və Razılığa gələn Dövlətlərin daxili qanunvericiliklərinin müddəalarının yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan informasiya mübadiləsi aparırlar, bir şərtlə ki, həmin qanunvericiliklərdə nəzərdə tutulan vergitutma bu Sazişə zidd olmasın. İnformasiya mübadiləsi 1-ci və 2-ci maddələrlə məşdudlaşmır. Razılığa gələn Dövlətin aldığı istənilən informasiya həmin Dövlətin daxili qanunvericiliyi əsasında alınan informasiya kimi məxfi sayılır, və yalnız birinci cümlədə göstərilən vergilərin müəyyən edilməsi yaxud toplanması, məcburi alınması yaxud məhkəmə qaydasında təqib olunması və ya həmin vergilərlə bağlı appelyasiyalara baxılması ilə məşğul olan şəxslərə və ya hakimiyyət orqanlarına (o cümlədən, məhkəmələrə və inzibati orqanlara) açıqlanır. Bu şəxslər yaxud orqanlar informasiyadan yalnız həmin məqsədlər üçün istifadə edirlər. Onlar bu informasiyanı açıq məhkəmə iclası və ya məhkəmə qərarlarının qəbul edilməsi zamanı açıqlaya bilərlər.

2. Heç bir halda, 1-ci bəndin müddəaları Razılığa gələn Dövlətlərin üzərinə aşağıdakı öhdəliklərin qoyulması kimi şərh edilməməlidir:
- a) bu və ya digər Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyinə və inzibati təcrübəsinə zidd olan inzibati tədbirlər görmək;
 - b) bu və ya digər Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyinə və adi inzibati təcrübəsinə görə alınması mümkün olmayan informasiya vermək;
 - c) hər hansı ticarət, sahibkarlıq, sənaye, kommertiya yaxud peşə sirtini, ticarət prosesini açma biləcək informasiya və ya açılması dövlət siyasətinə (ictimai asayişə) zidd olan informasiya vermək.

Maddə 26
Diplomatik nümayəndəliklərin
və konsulluq idarələrinin üzvləri

Bu Sazişin heç bir müddəası diplomatik nümayəndəliklər və ya konsulluq idarələri üzvlərinin beynəlxalq hüququn ümumi normaları yaxud xüsusi razılaşmalara əsasən müəyyən edilmiş vergi imtiyazlarına toxunmur.

Aşağıda göstərilən MLI-ın 7-ci maddəsinin 1-ci bəndi Sazişin müddəalarına əlavə edilir və onları üstələyir

MLI-ın 7-ci MADDƏSİ - SAZİŞDƏN SUİ-İSTİFADƏNİN QARŞISININ
ALINMASI

(Əsas məqsədlər testi müddəası)

[Sazişin] hər hansı bir müddəasından asılı olmayaraq, bütün müvafiq faktları və şərtləri nəzərə alaraq güzəştin əldə edilməsinin birbaşa və ya dolayısıyla bu güzəştə nəticələnən hər hansı bir tənzimləmə və ya əməliyyatın əsas məqsədlərindən biri olduğu qənaətinə gəlinərsə, bu şəraitdə bu güzəştin verilməsinin [Sazişin] müvafiq müddəalarının obyektinə və məqsədinə uyğun olacağı müəyyən edilmədikcə [Sazişə] əsasən güzəşt gəlir və ya kapital maddəsinə münasibətdə verilmir.

Maddə 27
Qüvvəyə minmə

1. Razılığa gələn Dövlətlərin hər biri digərinə bu Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan daxili hüquqi prosedurların yerinə yetirildiyi barədə yazılı bildiriş təqdim edir.

2. Saziş 1-ci bənddə göstərilən bildirişlərdən sonuncusunun alındığı tarixdən qüvvəyə minir və onun müddəaları hər iki Razılığa gələn Dövlətdə tətbiq edilir:

a) mənbədə tutulan vergilərə münasibətdə - bu Sazişin qüvvəyə mindiyi ildən sonrakı təqvim ilinin 1 yanvar tarixində yaxud ondan sonra əldə edilən gəlirlərə;

b) digər gəlir vergilərinə münasibətdə - Sazişin qüvvəyə mindiyi ildən sonrakı təqvim ilinin 1 yanvar tarixində yaxud ondan sonra başlanan hər hansı vergi ili üzrə tutulan vergi məbləğlərinə.

Maddə 28 **Qüvvədən düşmə**

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə qüvvədə olacaqdır, lakin, Razılığa gələn Dövlətlərdən hər biri Sazişin qüvvəyə minməsindən sonrakı beş illik dövr başa çatdıqdan sonra, istənilən təqvim ilinin iyun ayının 30-da yaxud ondan əvvəl diplomatik kanallarla yazılı bildiriş göndərməklə, Sazişin qüvvəsini ləğv edə bilər. Bu halda Sazişin qüvvəsi hər iki Razılığa gələn Dövlətdə ləğv edilir:

a) mənbədə tutulan vergilərə münasibətdə – Sazişin qüvvədən düşməsi haqqında bildirişin göndərildiyi ildən sonrakı təqvim ilinin 1 yanvar tarixində və ya ondan sonra əldə edilən gəlirlərə;

b) digər vergilərə münasibətdə – Sazişin qüvvədən düşməsi haqqında bildirişin göndərildiyi ildən sonrakı təqvim ilinin 1 yanvar tarixində yaxud ondan sonra başlanan hər hansı vergi ili üzrə tutulan vergi məbləğlərinə.

Bunun təsdiqi olaraq, müvafiq qaydada səlahiyyət verilmiş aşağıda imza edənlər bu Sazişi imzaladılar.

Pekin şəhərində 2005-ci ilin mart ayının 17-ci günündə azərbaycan, çin və ingilis dillərində icra olunmuşdur, bütün mətnlər eyni qüvvəyə malikdir. Şərhlərdə ziddiyyət olduqda, ingilis dilində olan mətnə üstünlük veriləcək.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

Çin Xalq Respublikası
Hökuməti adından